

2.Зайченко О.І. Управління дошкільним навчальним закладом у сучасних умовах / О.І. Зайченко // Нова педагогічна думка : наук. Журнал / гол.ред. М.А. Віднічук. – Рівне, 2010 - №1.

3.Кононко О.Л. Керівник дошкільного навчального закладу: особистість і професіонал / О.Л. Кононко // Практика управління дошкільним закладом. - №5.

4.Шаповал Р.В. Формування управлінської компетентності керівника дошкільного навчального закладу : дис... канд. наук:1300.04 / Шаповал Р.В. - Харків. - Нац. Пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Харків, 2009.

УДК 159.923.2

І.І.БРЕЦКО

Мукачівський державний університет

ПСИХІЧНА ВТОМА ЯК ЧИННИК ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ВЧИТЕЛЯ

Розглядаючи проблему вивчення феномену “емоційного вигорання” в професійній діяльності вчителів, ми вбачаємо її розгляд у контексті психічної напруженості як особливого стану людини. Стан психічної напруженості виникає при виконанні людиною продуктивної діяльності у складних умовах і надає сильного впливу на її ефективність. Характер цього впливу визначається як самою ситуацією, так й особливостями особистості, її мотивацією тощо. В цілому значення того чи іншого компонента в загальній структурі напруженості, динаміка його змінень визначається тим, яке місце він займає в будові конкретної діяльності. В процесі тих чи інших видів діяльності, різноманітних відносин, в які включена людина і подій, виникають внутрішні властивості особистості, які стають її стійкими утвореннями і починають приймати участь в регуляції психічних станів і поведінки у складних умовах.

Цей момент добре простежується в професійній діяльності особистості, а саме при розгляді працездатності особистості як передумови надійності й витривалості людини. Працездатність як фактор напруженості здатен надавати суттєві позитивні, або, навпаки, обмежуючі впливи на динамічні показники професійної діяльності та на її кінцеву результативність.

Зрозуміло, що дослідження психічних станів людини проводиться з метою оптимізації професійної діяльності. В процесі виконання роботи людина проходить через різні фази працездатності, яким притаманна втома.

Психічна втома має свої особливості. Що стосується емоційної сфери, то тут під впливом втоми виникає апатія, нудьга, стан напруженості, можуть виникнути явища депресії або підвищеної роздратованості, і як наслідок виникає емоційна невірноваженість. В цьому контексті ми розглянули специфіку професійної діяльності вчителя, для того, щоб можна було б окреслити сферу його психічної напруженості.

Виходячи з поняття “напруженість” як психічного стану, ми говоримо про емоційну напруженість в професійній діяльності вчителя як такий стан, що виражається у характерних особливостях переживань й поведінки та об’єктивно викликається такими труднощами, які для людини неможливо подолати.

Синдром або феномен “вигорання” проявляється як стан фізичного і психічного виснаження, викликаний емоційною перенапругою при роботі з людьми. Емоційне вигорання - це вироблений особистістю механізм психологічного захисту в формі повного або часткового виключення емоцій у відповідь на психотравмуючі впливи.

Що стосується форм емоційного реагування на події навколишнього середовища, то відсутність відмінностей у зафіксованих показниках пояснюється загальною емоційною настроєністю вчителів. Отже, загалом отримано часткове підтвердження, яке зводиться до того, що зміст емоційного вигорання особистості вчителів (напруженість, резистенція, виснаження), що працюють в різних освітніх закладах, як професійний стереотип поведінки супроводжується особистісними властивостями психічного стану; але не обумовлений комунікативними характеристиками емоційного реагування на події.

Література

1. Загвязинський В.И. Учитель как исследователь / В.И.Загвязинский. - М. : Педагогика, 1980 – 120 с.
2. Изард К. Эмоции человека / К.Изард. - М. : Прогресс, 1980. – 346 с.
3. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении / В.А.Кан-Калик. - М. : Педагогика. – 128 с.
4. Педаяс М.И. Учитель и его профессия / М.И.Педаяс. - Таллинн, 1970. – 126 с.

УДК 373.31.12.036:[331.54:008]

Н.Ю.БРИЖАК

Мукачівський державний університет

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ ЯК НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Одним із пріоритетних напрямів реформування вищої освіти в Україні є гуманізація освітньої діяльності, спрямування навчально-виховного процесу на формування творчої особистості майбутнього фахівця, створення умов для саморозвитку, самовдосконалення, самоосвіти та самореалізації.

Педагогічна творчість є невід’ємною складовою професійної культури, що виділяє у своїх працях А. В. Барабанщиків, Т. Ф. Белоусов, С. Б. Елканов, Т.В. Іванова, А. И. Лобач, Л. А. Нейштатд, М. Н. Скаткин та інші. Педагогічна діяльність не може бути, однозначна, вона завжди припускає гнучку шкалу рішень, що залежить від багатьох обставин. Таке розуміння її сутності відкриває простір творчості, розвиток новаторства учителя, народженню передового досвіду, збагаченню педагогічної науки через його вивчення й узагальнення.

Дослідженням творчої діяльності в наш час займалися такі науковці, як Д.Б. Богоявленська, Н.В. Гузій, П.Н.Зінченко, І. А. Зязюн, В. А. Кан-Калик, Н.В. Кічук, Н. В. Кузьміна, М.Д. Нікандров, О. М. Пехота, М. І. Сметанський, С.О. Сисоєва, М.В. Ткаченко, Ю.Г. Фокін, П.М. Якобсон та інші. Педагогічна творчість розглядається авторами як не якась окрема сторона педагогічної праці, а найбільш істотна і необхідна. Праця вчителя не допускає один раз